

FOTO PORADNIK

JAK
FOTOGRAFOWAĆ

FAJER
WERKI

Foto poradnik. Jak fotografować fajerwerki?

Autorzy – poradami i doświadczeniem podzielili się:

[Michał Białkowski](#) || [Krzysztof Jach](#) || [Mateusz Piasecki Piasek](#)
[Kacper Zięba](#) || [Kamil Ariel Mąkosza](#) || [Kamil Szmidla](#) || [Maciej Nowicki](#)
[Krzysztof Sokalski](#) || [Andrzej Kazik Firkowski](#) || [Sebastian Bundyra](#)
[Maciek Olszewski](#) || [Beata Kubica](#) || [Michał Michalski](#) || [Paweł Balejko](#)
[Zdzisław Szydło](#) || [Wojciech Oświeciński](#) || [Roman Szybura](#)
[Marcin Herman](#) || [Adam Myszkowski](#) || [Piotr Jeske](#) || Emil Wróblewski

Opracowanie graficzne:

Tomasz Lerczak

Opieka mentorska i redakcja:

[Tomasz Zienkiewicz](#)

*Szczególne podziękowania dla moich Patronów
– to dzięki nim powstał ten foto poradnik.*

Tomasz Zienkiewicz

Chcesz robić dobre zdjęcia fajerwerków? Zerknij w porady, które zebraliśmy wspólnie dla Ciebie.

1 Użyj statywu. Długi czas więc zdjęcie będziesz naświetlać przez dłuższy czas. Potrzebujesz unieruchomić aparat. Przyda się więc statyw. Możesz obciążyć statyw plecakiem by jeszcze lepiej ustabilizować obraz.

2 Ustaw niskie ISO: 100-200. Im wyższe ISO tym większe szумы.

3 Strzelaj w trybie Manualnym. Masz pełną kontrolę. Jeśli używasz trybów półautomatycznych, dobrze sprawdza się kompensacja ekspozycji ustawiona na -1 do -2 EV.



APARAT > CANON 6D
OGNISKOWA > 28 mm
ISO > 400
PRZESŁONA > f/8
CZAS > 4 s

Coroczny Festiwal Ognia i Wody w Nysie (lipiec) – [Mateusz Piasecki Piasek](#)

4

APARAT > CANON 6D
OGNISKOWA > 28 mm
ISO > 400
PRZESŁONA > f/8
CZAS > 4 s

Coroczny Festiwal Ognia i Wody w Nysie (lipiec) – [Mateusz Piasecki Piasek](#)



4

Przysłona: ustaw f5.6-f11. W tym przedziale obiektyw ma najlepszą jakość. No i chcesz mieć ostry zarówno pierwszy plan, jak i niebo. Unikaj zdjęć **na tzw. pełnej dziurze** czyli maksymalnie otwartej przysłonie (1.4, 2.8 itp).

5

Dobierz właściwy czas. Od paru sekund do paru minut, zależnie ile chcesz złapać fajerwerków, i jak jasne jest niebo.

6

Obiektyw. Najlepiej sprawdzi się szeroki kąt, ale możesz eksperymentować z tele.

7

Wyłącz stabilizację w obiektywie. Gdy aparat jest na statywie, to stabilizacja może popsuć zdjęcie.

8

Wyzwól migawkę bez dotykania aparatu. Np. węzyk lub aplikacje w smartfonie czy też wyzwalacz na podczerwień albo radiowy. Wykorzystaj opcję wstępnego podnoszenia lustra. Ewentualnie tryb BULB i odsoń obiektyw. Unikniesz drgań. Możesz też użyć pokrywki wizjera (w Nikonach np. DK-5), by zmniejszyć dopływ światła mogącego zafałszować pomiar ekspozycji. Opcjonalnie skorzystaj z samowyzwalacza.

9

Użyj węzyka spustowego i opcji bulb żeby kontrolować czas otwarcia migawki. Weiskasz gdy

5



APARAT > **NIKON D90**
 OBIEKTYW > **18-105 3.5-5.6**
 OGNISKOWA > **50 mm**
 ISO > **250**
 PRZESŁONA > **f/8**
 CZAS > **5 s**

Wykonałem serię 30 zdjęć z czego wybrałem 24 i złożyłem w darmowym programie startrails. Podniesione kontrasty i przygaszone niebo w GIMP 2.8. Aparat był na statywie, ostrość wcześniej nastawiona i przełączona na manual, żeby aparat nie szukał ostrości pomiędzy ujęciami. Migawkę wyzwaliałem pilotem żeby nie poruszyć statywu – [Kamil Ariel Mąkosza](#)

Dałem wyższe ISO, żeby skrócić czas, bo zdjęcia wychodziły prześwietlone, przysłona 11, żeby większość fajerwerków załapała się na ostrość, aparat stał na statywie, wyzwaliałem wężymkiem, wywołane w Lightroomie 6 – [Kamil Szmidla](#)

APARAT > **NIKON D5100**
 OBIEKTYW > **70-200 2.8**
 OGNISKOWA > **70 mm**
 ISO > **500**
 PRZESŁONA > **f/11**
 CZAS > **8 s**



słyszysz świst lecącej petardy spuszczasz po wygaśnięciu wybuchu. Czas naświetlania dopasować do ilości wybuchów. Ale bez przesady. Zbyt długi czas nakłada na siebie wybuchy doprowadzając do prześwietleń i „bałaganu” w kadrze.

10

Odepnij pasek od aparatu. Jeśli robisz zdjęcia na statywie na długim czasie to pasek będzie łapał każdy podmuch wiatru i wprowadzał aparat w wibracje.

11

Balans bieli. Jeśli fotografujesz w RAWach to zmień balans w Lr, jeśli strzelasz w JPEGach najlepiej użyj metody prób i błędów by odpowiednio dobrać balans.

12

Ostrość. Ustaw ostrość i przejdź w tryb ostrości manualnej. Obiektyw nie zgłupieje przy każdym zdjęciu próbując ostrzyć w ciemnych warunkach. Możesz ustawić ją na odległość hiperfokalną, co zapewni największą głębię ostrości.

13

Strzelaj w RAWach. Największa jakość i możliwości edycji w Lightroomie (postprodukcji).

14

Szukaj ciekawego kadru. Spróbuj uchwycić nie tylko niebo z fajerwerkami, dodaj inne elementy aby był jakiś **punkt odniesienia** oraz skali np. stojący



APARAT > **CANON 5D mk III**
 OBIEKTYW > **70-200**
 PRZESŁONA > **f/8**
 CZAS > **4,6 s**

To przykład do porady nr. 18. Aparat ustawiony na statywie. Podczas naświetlania wykonany płynny ruch ogniskową od 70mm do 200mm. Wyzwalane wężymkiem spustowym w trybie bulb. Niestety w mojej miejscowości nie ma spektakularnego oświetlenia ulicznego, ale przy innych światłach efekt może być ciekawszy.

Praga Sylwester 2015 – [Beata Kubica](#)



APARAT > **NIKON D5300**
 OBIEKTYW > **18-105 3.5-5.6**
 OGNISKOWA > **42 mm**
 ISO > **100**
 PRZESŁONA > **f/32**
 CZAS > **20 s**

ludzie, odbicia w wodzie (ocean, morze), czy na mokrym chodniku. Dodasz kontekst do Twoich zdjęć.

15

Kadruj trochę szerzej. Przecież nie wiesz dokładnie, w którym miejscu i jak duże będą fajerwerki. Potem poprawnie wykadrujesz w postprodukcji: np. w Lightroomie.

16

Ale nie skreślaj długich ogniskowych. Spłaszczona perspektywa może dać bardzo ciekawe efekty nie tylko w fotografii fajerwerków na tle monumentów/ /miasta, ale i księżycu.

17

Bądź gotowy już przed spektaklem. Przy pierwszych fajerwerkach nie ma jeszcze dymu i „pozostałości” po poprzednich wybuchach.

18

Masz obiektyw zoom? Spróbuj zbliżyć/oddalić podczas zdjęcia. Jednym płynnym ruchem.

19

Spróbuj też wykonać zdjęcie z ręki i poruszać aparatem podczas robienia zdjęcia z długim czasem. Sprawdź swoją kreatywność!

20

Chcesz dłużej naświetlać i złapać więcej fajerwerków? Gdy dostajesz zbyt jasne zdjęcie przy takim czasie, **użyj filtrów ND.**



APARAT > CANON 80D
OBIEKTYW > 17-55 2.8
ISO > 200
PRZESŁONA > f/6.3
CZAS > 3.2 s

Do pomocy wyboru ustawień użyłem oświetlenia z telefonu. Zdjęcie wykonane wyjątkowo bez opóźnienia czasowego. Tylko jedno ujęcie, obrabione w całości w Lightroomie. Jako wskazówkę dodam, że miejsce na zdjęcia zostało wybrane nieprzypadkowo. Warto przed sesją pomyśleć nad tym co chcemy i jak chcemy uwiecznić na zdjęciach. Oprócz tego pełna koncentracja nad fotografowanym celem jest kluczem do sukcesu. Stabilizacja wyłączona, ostrość ustawiana ręcznie – [Michał Michalski](http://www.fotografiamichalski.pl)

APARAT > Fujifilm X-T10
OGNISKOWA > 16 mm
ISO > 3200
PRZESŁONA > f/3.5
CZAS > 1/40 s

Duże zadymienie, placyk między blokami utrudnia przewiew. Zbyt duże ISO, brak statywu, fotografowane z ręki.



21

Przy długich czasach naświetlania możesz też podczas „przerw” pomiędzy fajerwerkami **zastać obiektyw czymś czarnym** (np. rękawiczką). W ten sposób zmniejszysz ilość światła nie pochodzącego od fajerwerków (np. by nie dostać efektu wypalonych lamp lub miasta).

22

Zabierz **dodatkową baterię**. Na zimnie lubią się szybciej wyczerpywać. Dodatkową baterię trzymaj w cieple (bluza polar, kurtka).

23

Sprawdź czy Twój aparat nie ma trybu **Live Composite** (taka nazwa w aparatach Olympus; w innych może nazywać się inaczej. Nie mylić z Live View). Nie prześwietlisz zdjęcia, aparat rejestruje tylko jaśniejsze partie, nie ważne jak długo naświetlamy.

24

Pada? Zabierz ze sobą reklamówkę by zabezpieczyć aparat. Weź też ściereczkę lub chusteczkę do przecierania obiektywu. Gdy jest zimno – nie chowaj tego pod ciepłą kurtkę, bo zaparuje obiektyw.

25

W przypadku zimnej temperatury po powrocie do domu **nie wyjmuj aparatu od razu** – poczekaj, aż torba/plecak ze sprzętem w środku stopniowo ogrzeje się do temperatury pokojowej – wilgoć może się skroplić wewnątrz aparatu jeśli go wyjmiesz w ciepłym pomieszczeniu. Jeżeli Ci zależy na czasie



APARAT > CANON 60D
OBIEKTYW > 24-105 4.0
OGNISKOWA > 24 mm
ISO > 6400
PRZESŁONA > f/9
CZAS > 0.6 s

Jeden z pokazów letnich w Uście – [Andrzej Kozik Firkowski](#)

Pomnożone razy około 40 ujęć w serii i nałożone na siebie w warstwach w Photoshopie w trybie mieszania warstw „jaśniejsz”, dzięki czemu miałem pełną kontrolę w postprodukcji na tym, które wybuchy pozostawić, a które za mocno się nakładają na siebie, tworząc białe plamy – [Adam Myszkowski](#)

APARAT > CANON 6D
OBIEKTYW > 24-105 L
OGNISKOWA > 70 mm
ISO > 100
PRZESŁONA > f/4.5
CZAS > 6 s



Adam Myszkowski

– zbierając się z sesji możesz schować kartę i akumulator do kieszeni. Akumulator, aby chronić aparat przed kondensacją wilgoci, a kartę aby móc szybko obejrzeć w komputerze jej zawartość.

26 **Bądź na miejscu pół godziny wcześniej** i zbadaj teren – pozwoli to Tobie na sprawdzenie różnych kadrów i zajęcie lepszego miejsca, później mogą schodzić się ludzie. Uważaj czy nie znajdujesz się bezpośrednio pod miejscem, nad którym eksplodują sztuczne ognie. Opadające skorupy fajerwerków mogą boleśnie uderzyć cię w głowę (załóż czapkę?).

27 **Zdejmij filtr (UV itp.) z obiektywu**, może on powodować flary, nie tylko przy dłuższym naświetlaniu.

28 **Załóż osłonę przeciwsłoneczną** na obiektyw, duże rozbłyski i inne źródła światła mogą spowodować flary. W przypadku deszczu czy śniegu zmniejszy szansę na zabrudzenie soczewki wodą.

29 Przy długim czasie naświetlania **załóż zaślepkę na wizjer**, lub go czymś zasłoń np. szmatką lub nawet dłonią – **mocne światło** wpadające przez wizjer (latarnie, rozbłyski, lampy błyskowe innych obserwujących spektakl) może odbijać się w pryzmacie i tworzyć artefakty na zdjęciu.



APARAT > CANON 350D
OBIEKTYW > 18-55
ISO > 200
PRZESŁONA > f/8
CZAS > 2 s

Aparat oczywiście na statywie, ostrość manualna. Kadry wybrałem zanim pojawiły się fajerwerki (wiedząc że będą mniej więcej tam) tak aby na dole złapać zagłowiec – okazją był finał The Tall Ship Races w Szczecinie. W szerszym kadrze pojawiały się już lampy i światła. Zdjęcia robiłem jedno po drugim, każde naświetlając po kilka sekund – czekając na kilka eksplozji tak aby nie zlało się za dużo ogni w jedną plamę – [Marcin Herman](#)

30

Zwróć uwagę **gdzie stawiasz statyw**. Śnieg czy piach morski może powodować zapadanie statywu. Ustawienie statywu na moście, po którym jeżdżą samochody to też zły pomysł.

31

Podczas fotografowania w RAWach możesz wyłączyć w aparacie odszumianie, skróci to czas zapisu na karcie; nie czekasz wtedy aż zdjęcie zostanie odszumione i może nie ucieknie Ci jakiś spektakularny moment.

32

Rób szybko zdjęcia, bo w każdej chwili pogoda może się zmienić (deszcz, śnieg, mgła z nad morza).

33

Znalazłeś fajny kadr, ale boisz się, że nie będzie w nim fajerwerków? Kup własne fajerwerki i poproś znajomego, aby wystrzelił je tak, aby zdjęcie wyszło tak, jak je sobie zaplanowałeś.

34

Zabierz ze sobą latarkę, najlepiej czołówkę. Szczególnie przydatne w sytuacji jeśli nie masz podświetlanych przycisków w aparacie. Latarka może przydać Ci się też w drodze do punktu docelowego i z powrotem.

35

Wybierając miejsce zwróć uwagę, w którą stronę wieje wiatr. Fajerwerki będą się układać tylko w jedną stronę.



APARAT > CANON 50D
 OGNISKOWA > 80 mm
 ISO > 100
 PRZESŁONA > f/5
 CZAS > 50 s

Do zdjęcia przygotowywałem się dość długo, ponieważ zależało mi na właściwym naświetleniu sceny i jednoczesnym uchwyceniu światła tramwaju, który nadjeżdża w kierunku przystanku, a następnie zatrzymuje się na nim. Uchwycenie tego właściwego momentu poprzedziło kilka prób, które tym bardziej były utrudnione, że po godz. 22 komunikacja tramwajowa jest już ograniczona. Zdjęcie wykonane oczywiście przy użyciu statywu – Emil Wróblewski

APARAT > CANON 5D mk III
 OBIEKTYW > 24-105
 OGNISKOWA > 105 mm
 ISO > 200
 PRZESŁONA > f/6.3
 CZAS > 6 s

San Francisco fireworks 2013/2014. Lokalizacja Treasure Island. Ostrość ustawiona manualnie na nieskończoność – [Sebastian Kania](#)



36 Potrenuj strzelanie fajerwerków... na wygaszaczu ekranu. Tu świetny [filmik](#) wraz z poradami od Forrest Tanaka.

37 Spróbuj zrobić serię zdjęć zamiast jednego o bardzo długim czasie naświetlania. Jeśli przypadkiem coś poruszy statywem (wiatr, Ty lub ktoś obok po ciemku), stracisz tylko jedną klatkę z wielu, a nie jedną.

38 Sprawdzaj na bieżąco efekty. Pamiętaj, że z przepalonego zdjęcia nawet w RAWie może Ci się nie udać wyciągnąć szczegółów.

39 W trakcie pokazu spróbuj dobrać różne parametry czasu i przysłony – poeksperymentuj.

40 Najbardziej efektowne wystrzały odpalane są zazwyczaj na końcu pokazu, aby wywołać efekt WOW! Dlatego też postaraj się zostawić trochę miejsca na karcie i naładowane baterie lub zabierz dodatkowe na zmianę.

41 Zimno? Zabierz rękawiczki lub coś ciepłego do picia w termosie (spektakl może się przedłużyć).

42 **Przy retuszu w LR** – użyj suwaków Clarity i Vibrance – dla bardziej wyrazistych i kolorowych zdjęć.



APARAT > CANON 5D mk III
OBIEKTYW > 24-105
OGNISKOWA > 105 mm
ISO > 200
PRZESŁONA > f/8
CZAS > 8 s

San Francisco fireworks 2013/2014. Ostrość ustawiona manualnie na nieskończoność. Oba zdjęcia wykonane w San Francisco były pierwszymi próbami fotografowania pokazu sztucznych ogní. Zdjęcie wykonane ze statywu, warto go dodatkowo obciążyć, aby nie drgał podczas ruchu mechanizmu migawki. Będąc w obcym miejscu warto wcześniej zrobić „research” i zapytać lokalnych ludzi a najlepiej fotografów np. poprzez forum/FB lub wejść do lokalnej galerii i zapytać gdzie można spodziewać się fajerwerków i jaka lokalizacja byłaby optymalna aby ustawić aparat. Ja właśnie tak zrobiłem i to było najlepsze posunięcie. W innym przypadku nie wiedziałbym gdzie pojechać i skąd fotografować. W tym przypadku było to Treasure Island. Warto wybrać się tam wcześniej (zwiększony traffic) aby znaleźć najlepsze miejsce. W większości przypadków nie będziecie sami więc jest to dość ważne. W dużych miastach np. San Francisco, NY, etc. już od około 20 praktycznie nie było gdzie nosa wsadzić. Razem ze mną były setki/tysiące innych fotografów i czasem zdarzało się słyszeć jakieś kłótnie o miejscówkę. Większość z nich miała co najmniej 2 aparaty. Będąc wcześniej można pozyskać nowe kontakty i wymienić się uwagami, ponadto oczekiwanie na moment rozpoczęcia pokazu mija szybciej – [Sebastian Kania](#)

Masz inne porady?

Podziel się nami na [foto-kawce](#), lub na grupie facebookowej [Jak robić lepsze zdjęcia? Fotogrupa Fotopasjonatów](#).



PATRONITE

zieniu.pl/patronite



Tomasz Zienkiewicz [zieniu.pl]



Subskrybujesz



ZIENTU